

KESKUSTELUALOITE 3/2008 vp

Suomalaisen tietoyhteiskunnan tulevaisuuden- näkymät

Eduskunnan puhemiehelle

Tulevaisuusvaliokunta on seurannut koko toimintansa ajan tietoyhteiskuntakehitystä. Sen seuraavaa kehitystietoa on alettu yleisesti nimittää ubiikkiajaksi — arjen tietoyhteiskunnaksi, jossa tieto- ja viestintäteknologialla on yhä suurempi merkitys ihmisten ja heidän yhteisöjensä arkipäivässä. Ubiikkityhteiskunnassa toimintatavat perustuvat aina ja kaikkialla käytössä oleviin tietojen viestintäpalveluihin.

Suomi on ollut pitkään tietoyhteiskuntakehityksen kärjessä, mutta sijoituksemme on laskeutunut. Tämä ilmenee niin kansainvälisistä vertailuista kuin muun muassa suomalaisesta tietoyhteiskuntabarometristäkin. Maailman talousfoorumin selvityksessä tieto- ja viestintäteknikan kyvyistä Suomen sijoitus putosi pari sijaa ollen nyt kuudes. The Economist -lehden selvityksessä kilpailukyvyistä informaatiotekniikan soveltamisessa Suomi oli vasta sijalla 13. Kansainvälisissä vertailuissa Suomi sijoittuu edelleen varsin hyvin, kun lasketaan tietokoneita ja tietoliikenneyhteyksiä, mutta kun vertaillaan esimerkiksi sähköisten palveluiden määrää ja käyttöä, sijoituksemme putoaa selvästi. Kansainvälisten vertailujen kärjessä ovat nyt naapurimme eli Tanska, Viro, Ruotsi ja Islanti sekä Aasian maista eri-

tyisesti Etelä-Korea, Japani ja Singapore. Kiinan nousu tilastoissa on vielä paljon ostettua tekniikkaa, mutta näkyvissä on jo selvästi oman tekniikan ja myös oman sisältötuotannon osuuden kasvu.

Julkisen sektorin palvelujärjestelmien, erityisesti terveydenhuollossa, ongelmana on, etteivät järjestelmät ole asiakkaan näkökulmasta yhteensopivia. Viranomaisten rajat ovat liian tiukat. Toimiva tietoyhteiskunta edellyttää myös toimivaa yksityistä palveluverkkoa.

Suomessa tarvitaan julkista keskustelua paitsi siitä, miksi meidän kehityksemme on pysähtynyt, myös siitä, millaisen tieto- tai ubiikkityhteiskunnan me haluamme rakentaa. Tulevaisuusvaliokunta on ollut mukana käsittelemässä aihetta kahden kirjan muodossa: TuV:n julkaisu "Silmät auki! Tietoyhteiskunnan uhat ja mahdollisuudet" (2008) ja eduskunnan kirjaston julkaisu "Paratiisi vai panopticon?" (2008).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta käy ajankohtaiskeskustelun syksyn 2008 alussa suomalaisen tietoyhteiskunnan tulevaisuudennäkymistä.

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 2008

Marja Tiura /kok
Jyrki Yrttiaho /vas

Marjo Matikainen-Kallström /kok
Päivi Lipponen /sd

KA 3/2008 vp — Marja Tiura /kok ym.

Jyrki Kasvi /vihr
Pertti Virtanen /ps
Mats Nylund /r
Juha Mieto /kesk
Mikko Alatalo /kesk
Kyösti Karjula /kesk

Anne-Mari Virolainen /kok
Harri Jaskari /kok
Jouko Laxell /kok
Marko Asell /sd
Tarja Filatov /sd
Liisa Jaakonsaari /sd